

1545

(Aquesta noia, ja) *l'hem vista*: concordança del participi amb un pronom feble anteposat al verb

(ALDC, IX, 2174. Aquesta noia, ja *l'hem vista*)

En els temps construïts amb l'auxiliar *haver*, “el participi establia concordança amb el complement directe, fenomen del qual queda un reflex en la llengua actual quan el complement directe és un pronom feble anteposat al verb, sobretot si és femení” (GIEC, 2016: 249).

La concordança perviu en alg., mall., men., ross. i gran part del val. i del cat. central, amb var. de sons, temps i/o persona (*l'ham vista*, *la hem vista* 164, *l'hi [= he] vista* 60, *l'havem vista* 85, *l'haviem vista* 1, 4, 8, 16, 22, 70, 80, 147) o bé d'auxiliar (ross. *la sem vista*), mentre que a la resta s'ha imposat la manca de concordança (*l'ham vist*, *l'hem visto* 100, *la hem visto* 87, 94, *l'havem vist* 62, 98, *l'havia vist* 125, *l'haviem vist* 30, 67, 131, 137, 143; *l'érem vist* 99, amb l'auxiliar *ésser*). Veg. mapa 1544.

Les respostes que no s'adeqüen a l'enunciat figuren com a “altres respostes” (*la vam veure* 68, 119, *la vam vore* 140). Fabra (1912: 138) constata la fluctuació del participi com a variable o no i, més tard (1918: § 94), aconsellava: “És recomanable (si no obligatori) de fer concordar el participi passat amb el complement directe quan aquest és un pronom personal feble de tercera persona”; la GIEC (pàg. 492) subratlla que la concordança ha perdut terreny, tot i que té més ús quan el pronom és femení (*l'he comprada*); tanmateix, la concordança se sol mantenir en els registres formals.

